

Universitetsfondet

Strategidokument 2021-2025

Hva er Universitetsfondet?

Universitetsfondet for Rogaland ble stiftet i 2000 og er eid av Rogaland fylkeskommune (37%), Stavanger kommune (36%), Sandnes kommune (13%), Haugesund kommune (8%) og Sola kommune (5%).

Universitetsfondet har som formål å sikre et best mulig tilbud av undervisning og forskning på universitetsnivå innen fagområder som dekker regionens behov, og som yter vesentlige bidrag til landets samlede kunnskapsbehov.

Universitetsområdet og UiS er et utgangspunkt og hovedprioritet for Universitetsfondet. Gjennomføring av områdeutviklingsplanen dermed er en prioritert oppgave både når det gjelder utnyttelsen av det fysiske området og støtten til utdanning og forskning i området. Universitetsfondets strategi skal til enhver tid hvile på strategiene til utdanning- og forskningsinstitusjonene i regionen, og da spesielt UiS' strategi.

Selskapet skal også være en pådriver for utvikling av Universitetsområdet og et rådgivende organ for tomteoppkjøp og arealdisponeringer i Universitetsområdet på Ullandhaug og kan bidra til at nødvendige bygg som bidrar til formålet blir reist.

Selskapets midler stammer i hovedsak fra en gave fra eierkommunene i Lyse fra år 2000 og forvaltningsgevinsten av denne. Selv om selskapet har hele Rogaland som dekningsområde, er utviklingen av UiS hovedprioritet.

Atle Simonsen er daglig leder i selskapet.

Styret i Universitetsfondet

Kari Nessa Nordtun (styreleder)	Stavanger kommune
Ole Ueland (nestleder)	Rogaland fylkeskommune
Bjørg Sandal	Ekstern
Eimund Nygård	Ekstern
Frank-Arild Normanseth	Stavanger kommune
Ove Evertsen	Sola kommune
Elin Synnøve Andersen	Sandnes kommune
Mats Danielsen	Rogaland fylkeskommune
Arne-Christian Mohn	Haugesund kommune
Hege Skogland Mogleiv	Ekstern

Observatør

Klaus Mohn	UiS
------------	-----

Historie

Stavanger-regionen har over lang tid tatt et stort ansvar i arbeidet for å bidra til oppbyggingen av nasjonale kompetanse- og forskningsinstitusjoner i universitetsområdet på Ullandhaug. Dette arbeidet ble først organisert gjennom Universitetskomiteen for Rogaland (etablert 1962), senere ble komiteen endret til Utvalget for høyere utdanning og forskning for Rogaland.

Ambisjonen for komiteen var opprettelsen av et universitet og ambisjonen utløste konkrete tiltak. Hele 1200da på Ullandhaug ble båndlagt og regulert til universitetsformål og la grunnlag for et systematisk oppkjøp av tomter. Den første reguleringsplanen for området ble vedtatt i 1966, området har siden vært omtalt som Universitetsområdet, også lenge før UiS fikk universitetsstatus. Grovt kan en i dag dele området i tre deler Universitetet, Kunnskapsparken og Stavanger Universitetssjukehus.

Formålet har vært strengt håndhevet, enhver ny etablering skulle, for å få tillatelse, innfri kriteriet om å bidra til å styrke forskning, utdanning og innovasjon på veien mot et nytt universitet. Universitetsfondet og dets forløpere har hatt i oppgave å bidra til gjennomføring av reguleringsplanens formål og være vokter av intensjonen for området.

Utvalget for høyere utdanning og forskning (tidligere Universitetskomiteen), fondet for høyere utdanning og forskning og Stiftelsen Rogaland Studiesenter (opprettet i 1972) ble i 1998 slått sammen til en stiftelse med navnet Universitetsfondet for Rogaland. I år 2000 ble stiftelsen omdannet til aksjeselskap under navnet Universitetsfondet for Rogaland AS.

Universitetsfondets hovedoppgave var å arbeide for at Høgskolen i Stavanger skulle oppnå status som universitet. Høgskolen hadde utviklet en solid strategi med konkrete tiltak som var nødvendig for å innfri de nasjonale faglige kravene til nye universiteter.

Strategien fikk stor oppslutning og la grunnlaget for at representantskapet i Lyse AS avsatte 100 millioner til gjennomføring av strategien. Midlene ble overført til Universitetsfondet AS og Stavanger, Sola, Sandnes og Haugesund kommuner påtok seg derved sammen med Rogaland fylkeskommune å bidra til gjennomføring av strategien. Arbeidet ble gjennomført i et tett samarbeid med høgskolen.

Høgskolen i Stavanger fikk status som Universitet ved kgl.res. 29. oktober 2004 og Universitetsfondet hadde nådd sitt hovedmål.

Fra 2005 har en sentral oppgave vært å støtte opp under den videre faglige utviklingen ved Universitetet i Stavanger og andre høyere utdanningsinstitusjoner i fylket blant annet som en sentral bidragsyter for oppbygging av nye utdanningsprogrammer ved Høgskolen Stord/Haugesund og til forsknings- og utdanningsmiljøet ved Høyland i Sandnes.

Siden oppstarten i 2000 har selskapet bidratt med satsinger på over 200 millioner kroner og har vært sentral i oppbyggingen av mange av de viktigste utdannings- og forskningsmiljøene spesielt ved UiS, men også andre institusjoner i Rogaland.

Utfordringsbildet

Roller

Hvordan bidra til å gjennomføre områdereguleringplanens ambisjoner? Herunder UiS' og regionens ambisjoner om stadig styrket utdanning og forskning? Universitetsområdet består i dag av mange ulike private, ideelle og offentlige aktører. Ingen aktører har i dag et overordnet ansvar og formelle oppgaver som pådriver, koordinator og utviklingsaktør for Universitetsområdet. Ansvar og oppgaver er fordelt på flere ulike aktører med ulike og noen ganger motstridende interesser. Det er behov for at en i større grad har én uavhengig og samlende aktør som har en pådriver, utvikler og koordinatorrolle for samarbeid på Universitetsområdet, samt avklare andre aktørers rolle. Universitetsfondet ønsker å være det viktigste strategiske instrumentet for at regionen og utdanningsinstitusjonene skal nå sine mål for Kunnskapsbyen og området.

Kapital

Fondet har ved inngangen til 2021 en kapitalbase på om lag 80 millioner kroner. Gjennom kapitalforvaltning har en kunnet tilføre midler til nye prosjekter i størrelsesorden 10 millioner kr årlig.

Den frie kapitalen i selskapet som er basis for fremtidige satsinger og prosjekter er pr dags dato på ca. 40 millioner kr. Dette gir begrensede muligheter til å bidra til de store behovene og mulighetene som en ser vil komme både Stavanger-regionen og på Haugalandet. Eksempelvis vil en styrket satsing på forskning og utdanning innen helse i samspillet mellom UiS og SUS, kreve betydelige ressurser. Det samme vil satsingen fra HVL på å oppnå universitetsstatus.

Forventingene til avkastning i aksjemarkedet er nedjustert og med dagens tempo og nivå på bevilgningene betyr at fondet kan være brukt opp innen 10 år. Det vil være avgjørende for Universitetsfondets videre rolle og eksistens, at selskapet tilføres ny kapital.

Tomter

Regionen har lang tradisjon som tilrettelegger og pådriver for utvikling av et sterkt og forskningsbasert kunnskapsmiljø i regionen og har gjennom nærmere 60 år arbeidet målrettet for å styrke tilbudet innen høyere utdanning. Gjennom årene har formålet for universitetsområdet ligget fast, men er samtidig blitt utviklet og utvidet.

Med sykehuset etablert i universitetsområdet vil de to største forskningsmiljøene i regionen være samlokalisert. Dette åpner for nye visjoner, mål og strategier for utviklingen i området. Sammen med ny kollektivtrasé og sykkelstamvei vil det også bidra til å øke attraktiviteten til området betraktelig og kan sørge for at det blir et større press på å etablere seg i området og at formålet i større grad blir utfordret.

Fragmentert eierskap av tomter på Universitetsområdet gjør at deler av området kan komme i spill og at området ikke utvikles helhetlig. Det bør vurderes grep for å sikre en mer enhetlig eierstruktur, hvor det offentlige får kontroll på tomter som er av strategisk viktighet for å realisere områdeplanen og at private eiere som ikke ønsker et langsiktig eierskap kjøpes ut.

Visjon

Vi bygger Kunnskapsfylket Rogaland

Formål

Regionens viktigste strategiske verktøy for utvikling av UiS og Universitetsområdet og tilrettelegging for kunnskapssatsinger i Rogaland

Hovedfokus for Universitetsfondet er å bidra til oppbygging av utdanning, kompetanse, innovasjon og forskning ved Universitetet i Stavanger og bidra til samarbeid med andre universitets- og høgskolemiljøer i Rogaland.

Målbilde 2025

I 2025 feirer Universitetet i Stavanger 20 år som Universitet. Universitetsfondet for Rogaland sine ambisjoner er at vi frem til det jubileet skal ha bygget opp et sterkere Universitetsfond som i samarbeid med andre aktører kan bidra med årlige satsinger på 10-20 millioner kroner for å styrke forskningsbasert utdanning og forskning, utvikling og innovasjon, samt bidra til å befeste Universitetet i Stavanger og andre FoUI-virksomheter i Rogaland på et høyt faglig nivå både nasjonalt og internasjonalt.

Universitetsfondet skal være regionens viktigste strategiske redskap for utvikling av Universitetsområdet og for at regionen skal nå sine mål som vertskap for Universitetet.

Universitetsfondet skal også være en viktig bidragsyter i utviklingen av fremvoksende universitets- og høgskolemiljø.

Universitetsfondet skal bidra til utviklingen av Kompetansefondet Haugalandet og sikre at begge bidrar til et godt samarbeid mellom de to største utdanningsinstitusjonene UiS og HVL.

Universitetsfondet bidrar til at aktører på Universitetsområdet har et godt samarbeid og er orientert om ulike strategier, planer og initiativer.

Universitetsfondet bidrar til et godt samarbeid mellom akademia, samfunn- og arbeidsliv, samt mellom UiS og andre utdanning- og forskningsinstitusjoner i fylket, herunder helseforetakene.

Universitetsfondet er en pådriver for den arealmessige utvikling av Universitetsområdet og for å øke attraktiviteten til Stavanger-regionen som studiested.

Universitetsfondet skal bidra til at det offentlige har organisert seg på en måte som gir en bedre styring og kontroll på utviklingen av arealer og infrastruktur i Universitetsområdet, har bidratt til å rydde opp i de fragmenterte eierforholdene og sikret en bedre og enklere oppgavefordeling på Universitetsområdet.

Hovedoppgaver

Satse på fremtidsrettet kunnskap og forskning

Stimulere til samarbeid mellom kompetansemiljøer og aktører i samfunns- og arbeidsliv.

Sikre Universitetsområdetets fremtid og utvikling

Oppgaver

- Universitetsfondet skal være en støttespiller og et verktøy for utvikling av undervisningstilbud og forskning på universitetsnivå i Rogaland.
- Universitetsfondet skal bidra finansielt til å bygge forskning- og undervisningsinfrastruktur- og kompetanse, samt bidra til utvikling innen nye fagfelt, i tråd med regionale prioriteringer av strategiske næringsklynger.
- Universitetsfondet skal være forvalter og pådriver for offentlige og private gaver til forskning og utdanning i Rogaland.
- Universitetsfondet skal bidra til godt samarbeid mellom aktører i Universitets- og høyskolesektoren og drive frem fellesprosjekter på tvers av institusjoner på Universitetsområdet og andre fagmiljøer i fylket.
- Universitetsfondet skal bidra til et nært samarbeid og samspill mellom offentlige myndigheter, academia og lokalt næringsliv.
- Universitetsfondet skal være en viktig myndighetspåvirker i strategisk viktige saker for institusjonene og fylket.
- Universitetsfondet skal være en pådriver og koordinator for helhetlig arealutvikling på Universitetsområdet.
- Universitetsfondet skal bidra til et godt samarbeid mellom de største aktørene på Universitetsområdet.
- Universitetsfondet skal bidra til gjennomføring av reguleringsplanens formål og være vokter av intensjonen for området.
- Universitetsfondet skal være rådgiver og pådriver for tomteoppkjøp, arealdisponeringer og nyetableringer på området.
- Universitetsfondet skal være høringsinstans for alle saker som omhandler Universitetsområdet.
- Universitetsfondet skal ha nær kontakt med ledelsen og fagmiljøene ved institusjonene og være oppdatert på vedtatte strategier.

Prioriterte fagområder

Universitetsfondets strategi og prioriteringsområder skal være forankret i satsingsområdene til våre eierkommuner, UiS og evt. andre utdannings- og forskningsinstitusjoner i fylket.

Dagens prioriteringsområder er høyere utdanning- og forskning innen områdene:

- Helse/omsorg
- Energi/Fornybar
- Smartby-løsninger/IKT
- Havrelaterte kompetanseområder
- Bio-økonomi/mat

Prioriteringskriterier

Som hovedregel må følgende kriterier være oppfylt for å få finansielt bidrag fra Universitetsfondet

- Satsingen må bidra til å styrke UiS, bidra til samarbeid mellom UiS og andre institusjoner i Rogaland eller oppbyggingen av disse.
- Satsingen må ha betydelig grad av egen/medfinansiering.
- Satsingen må bidra til en styrket satsing på kunnskap- og forskning også etter prosjektets slutt.
- Satsingen må bidra med noe utover statens ansvar for kapasitetsoppbygging og utvikling.
- Satsingen må være forankret i institusjonene og regionens strategiske planer.
- Satsingen må være forankret hos ledelsen ved institusjonen.

Styret er suverent til å gjøre andre prioriteringer basert på en helhetlig vurdering.

Delmål

Kortsiktige mål:

- Bedre samarbeidet og koordineringen på Universitetsområdet.
- Styrke fondets kapitalbase.
- Bidra til finansiering og realisering av nytt medisinstudium.
- Styrke rollen som bidragsyter overfor andre fremvoksende universitet- og høgskolemiljøer.
- Bidra til at UiS oppnår i sine ambisjoner om å få starte medisinstudium.
- Bidra til at Kompetansefondet Haugalandet får en god oppstart.
- Jobbe aktivt med kunnskapsbygging, for å skape arbeidsplasser og en diversifisert næringsstruktur, i samarbeid med prosjektleder for kunnskapsbyen i Stavanger kommune.

Langsiktige mål:

- Bidra til at Ullandhaug utvikler en attraktiv universitetscampus som tiltrekker seg de beste studenter, forskere og undervisningskreftene.
- Sikre at eierne av Universitetsområdet forplikter seg til at inntekter for salg av eiendommer på Universitetsområdet blir kanalisert tilbake til Universitetsområdet gjennom Universitetsfondet eller andre.
- Gjøre Universitetsfondet mer kjent i regionen og blant viktige beslutningstakere, også nasjonalt.
- Bedre samarbeidet mellom universitets- og høyskolesektoren i Rogaland
- Styrke rollen som pådriver, koordinator og tilrettelegger på Universitetsområdet.
- Sikre Universitetsfondet en mer formalisert rolle i samarbeidet på Universitetsområdet.
- Bidra til at en større relevant forskning- eller næringslivsaktør velger å etablere seg på Universitetsområdet.

Tiltak

Kortsiktige tiltak:

- Eiermøte for å få tilslutning til strategi, avklare eiernes fremtidige økonomiske bidrag til UNF og eventuelle kapitaloverføringer fra andre selskaper.
- Gjenoppta arbeidet med styrelederforum Ullandhaug, evt opprette et annet forum for nødvendig koordinering mellom de viktigste aktørene på Universitetsområdet.
- Besøke alle utdanningsinstitusjoner og alle UiS sine fakultet for å bli kjent med mulige prosjekter.
- Kontinuerlig vurdere endringer i finansreglement og kapitalforvaltningsstrategi for å sikre muligheter for en best mulig avkastning til lavest mulig kostnad, herunder vurdere indeksforvaltning.
- Søke Ulla-førre-fondet midler til kapitaloppbygging.
- Avklare geografisk nedslagsfelt for Universitetsfondet.
- Vedta nye prioriteringskriterier for finansielle bidrag.
- Etablere oversikt av både tidligere og potensielle nye givere av gaver til Universitetsfondet og Universitetsområdet.

Langsiktige tiltak:

- Bidra til å etablere et tomteselskap for Universitetsområdet eller på annen måte konsolidere og styrke myndighetenes ulike initiativ og aktører på Universitetsområdet.
- Bidra til utviklingen av HelseCampus i tråd med intensjonen.
- Etablere UNF som en formalisert pådriver-, koordinator- og tilretteleggeraktør for felles utviklingstiltak på Ullandhaug.